

Handlingsplan för att främja **delningsekonomi och cirkulär ekonomi** i Helsingborg 2020-2024

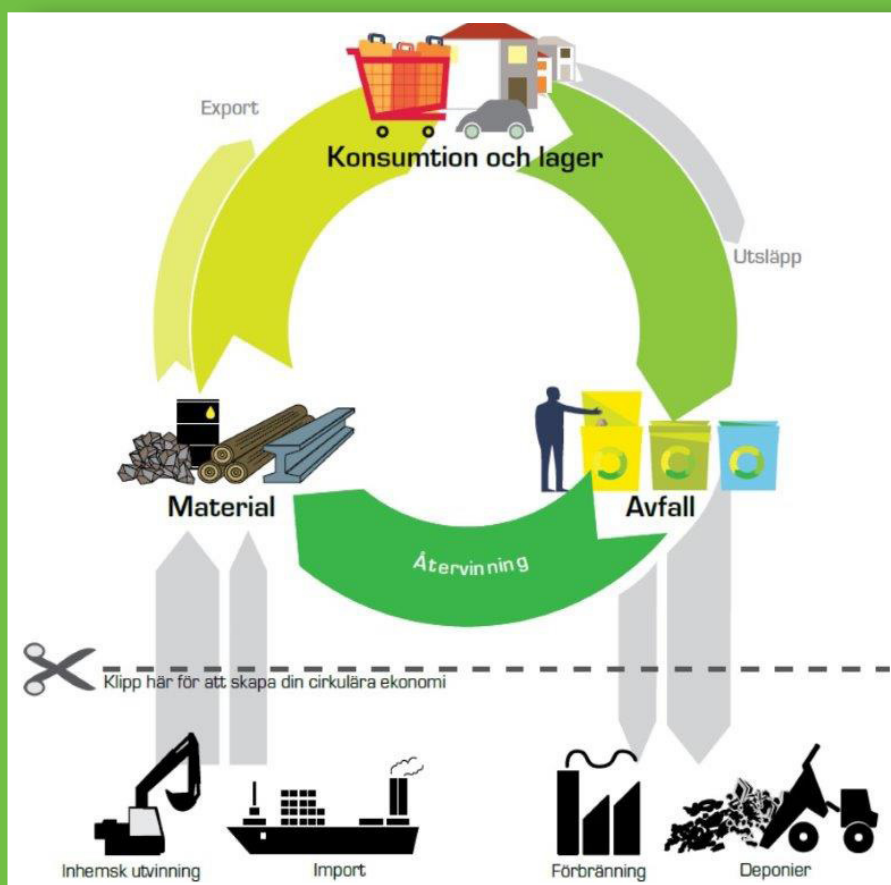

Bild: Naturvårdsverket

1. Uppdraget

Våren 2017 tog Helsingborgs stad hjälp av näringslivet i en ny satsning för att bättre kunna möta framtida utmaningar. Fler än 40 personer med kompetens och erfarenhet från nästan lika många branscher rekryterades till fyra så kallade reformgrupper. Våren 2018 lämnade grupperna åtgärdsförslag till stadens ledning inom de fyra tvärsektoriella områdena digitalisering, integration, företagsamhet och klimat.

Reformgruppen klimat pekade bland flera andra förslag på att kommunkoncernen ska verka för en cirkulär ekonomi genom att:

1. Underlätta för invånare att konsumera hållbart och förebygga avfall
2. Verka som upphandlare och arbetsgivare
3. Utveckla och tillhandahålla infrastruktur/system för att hantera avfall och förebygga nedskräpning

Kommunfullmäktige beslutade den 12 juni 2018 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur Helsingborgs stad ska främja delningsekonomi i enlighet med reformgruppens intentioner.

2. Handlingsplanens syfte

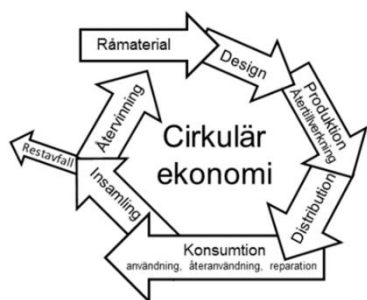
Syftet med handlingsplanen är att Helsingborg ska ligga i framkant när det gäller att dela varor och tjänster och att starta resan på väg till en cirkulär ekonomi. Handlingsplanen sträcker sig fram till 2024 och beskriver åtgärder som **pågår** eller **planeras** samt **lämpliga utvecklingsprojekt** inom de tre områdena som reformgruppen pekat på.

Avgränsningar

Eftersom reformgruppen använder begreppet cirkulär ekonomi i sin slutrapport innehåller handlingsplanen åtgärder både för delningsekonomi och cirkulär ekonomi.

Cirkulär ekonomi handlar om att material som används i samhället, ska ingå i kretslopp, så att varor kan delas upp i sina beståndsdelar och bli till resurser i produktionen igen.

Delningsekonomi är en del av konsumtionen i cirkulär ekonomi. Delningsekonomi betyder att kunder väljer att inte äga en vara själv, utan istället dela den med andra användare t ex genom att hyra eller leasa. Då förbrukas mindre resurser och kunden slipper hantera avfall när produkten tjänat ut sitt syfte. I delningsekonomin är uthyraren/tillverkaren ansvarig för varan och förväntas kunna uppgradera eller ta om hand produkten, så att inget avfall uppstår.

Källa: Naturvårdsverket

Koppling till andra styrdokument

Miljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, NSR AB med flera har ett uppdrag att ta fram stadens åtgärder för att nå beslutade mål i den kommunala avfallsplanen. Då avfallsplanen har flera likheter med åtgärder för cirkulär ekonomi har uppdraget att ta fram en handlingsplan för cirkulär ekonomi samordnats med processen att ta fram ny avfallsplan. Åtgärderna i denna plan kommer därför att lyftas in och utvecklas i den kommande avfallsplanen där det är lämpligt.

Helsingborgs klimat och energiplan 2018-2024 visar att det krävs kraftfullt minskade utsläpp och resursanvändning inom samtliga sektorer i samhället för att vi ska bidra till att klara 1,5 graders uppvärmning enligt Parisavtalet. Planen visar att en genomsnittlig helsingborgare behöver minska sin resursanvändning eller sitt ekologiska fotavtryck med två tredjedelar för att komma ner till hållbara nivåer.

Delnings- och cirkulär ekonomi berörs också i Livskvalitetsprogrammet 2016-2024, Avfallsplan och renhållningsordning 2020, Regional avfallsplan 2020-2024 samt i Näringslivsprogrammet 2020-2023.

Så har vi tagit fram handlingsplanen

Under 2018 och 2019 har en koncernövergripande arbetsgrupp bestående av miljöförvaltningen, stadsledningsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, H22 projektet, NSR AB och Helsingborgshem AB arbetat med detta.

Arbetsgruppen har gjort en litteraturstudie, tagit del av aktuella utredningar samt inventerat nuläget för delningsekonomi och cirkulär ekonomi i Helsingborg. En trend- och omvärldsanalys inom området har genomförts. Inom området som handlar om stadens upphandling och inköp har vi gjort en enkätundersökning om leasing inom koncernen, liksom en analys av vilka de tio största inköpsområdena är och på vilka sätt man kan öka de cirkulära lösningarna inom dessa tio områden.

Vid en bred workshop under våren 2019 bearbetades verksamma åtgärdsförslag, vilka sedan har arbetats vidare med inom arbetsgruppen.

3. Trend och omvärld

Området är under snabb utveckling och flera initiativ har tagits sedan uppdraget gavs, både på internationell, nationell, regional och lokal nivå. Även näringslivet är en drivande kraft i omställningen. Nedan listas några initiativ av särskild betydelse för den fortsatta utvecklingen.

Cirkularitet – ett av de globala hållbarhetsmålen

Ett av de globala hållbarhetsmålen, *nr 12 - Hållbar konsumtion och produktion*, har en direkt koppling till cirkulär ekonomi. Målet handlar om att säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

A European Green Deal

EU-kommissionens president Ursula von der Leyen beskriver "A European Green Deal" som sin första punkt i sin agenda för Europa de närmaste 5 åren. Agendan ligger till grund för de pågående förhandlingarna om EUs långtidsbudget. I agendan står det bland annat "We will be a world leader in circular economy and clean technologies."

EUs paket för cirkulär ekonomi

För att underlätta övergången till en mer cirkulär ekonomi har kommissionen tagit fram ett paket för cirkulär ekonomi. Det syftar till att fokusera på de frågor där åtgärder på EU-nivå ger ett verkligt mervärde och kan åstadkomma konkreta förändringar. Paketet innehåller reviderade lagstiftningsförslag om avfall samt en övergripande handlingsplan. Handlingsplanen för den cirkulära ekonomin fastställer åtgärder för att sluta kretsloppet och hanterar alla faser i en produkts livscykel: från konsumtion och produktion till avfallshantering och marknaden för returråvaror. Handlingsplanen innehåller också ett antal åtgärder inriktade på marknadshinder inom särskilda sektorer eller materialflöden, såsom plast, livsmedelsavfall, råvaror av avgörande betydelse, bygg- och rivningsbranschen, biomassa och biobaserade produkter samt övergripande åtgärder på områden som innovation och investeringar.

EUs avfallsdirektiv

Sex EU-direktiv, som tillsammans kallas avfallspaketet har reviderats. Direktiven ska genomföras stegvis fram till den 1 januari 2025. Juni 2020 fattade regeringen beslut om en lång rad bestämmelser som anpassar svensk rätt till EU-lagstiftningen om avfall. Enligt direktivet ska avfall i första hand förebyggas och i sista hand ska det läggas på deponi. Det ställs också flera nya krav på bygg- och rivningsavfall. Regeringen inför bland annat krav på källsortering av bygg- och rivningsavfall, och ger kommunerna ansvar för avfall som uppkommer när en privatperson renoverar hemmet. Även reglerna för vad som får förbrännas skärps.

Nationella mål påskyndar omställningen till en cirkulär ekonomi

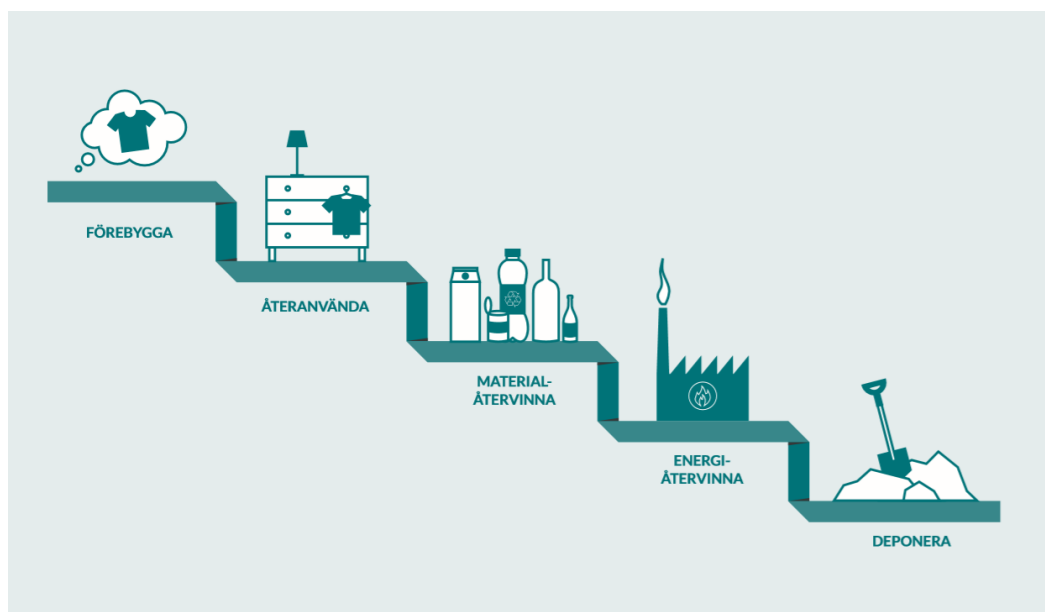
Etappmål anger steg på vägen för att nå de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen och Generationsmålet. Under 2020 antog regeringen fyra nya etappmål för att minska matsvinnet, samt öka återvinningen av kommunalt avfall och återanvändning av förpackningar. De bidrar till att resurser används mer effektivt, vilket minskar klimatpåverkan och är en del i arbetet för en cirkulär ekonomi. De nya nationella målen stödjer de mål som NSR AB har satt upp i den regionala avfallsplanen för Nordvästra Skåne.

Nationell strategi för omställningen till cirkulär ekonomi

I juli 2020 presenterade regeringen den nationella strategin för cirkulär ekonomi. Strategin fokuserar på fyra områden: hållbar produktion och produktdesign; hållbara sätt att konsumera och använda material, produkter och tjänster; giftfria och cirkulära kretslopp samt den cirkulära ekonomin som drivkraft för näringsliv och andra aktörer genom åtgärder som främjar innovation och cirkulära affärsmodeller. Till varje fokusområde kommer det att finnas en handlingsplan som ska leda till att jungfruliga material så långt det är möjligt används mera effektivt i cirkulära flöden. Prioriterade material som måste tas om hand på ett bättre sätt är, enligt strategin, plast, textil, förnybara och biobaserade råvaror, livsmedel, byggmaterial samt innovationskritiska metaller och mineral.

Svensk delegation för cirkulär ekonomi

2018 fattade regeringen beslut om att inrätta en delegation för cirkulär ekonomi i syfte att nationellt och regionalt stärka samhällets omställning till en resurseffektiv, cirkulär och biobaserad ekonomi. Delegationen och dess kansli placerades på Tillväxtverket, och de kom med en delrapport i februari 2019. I rapporten fastslås att en övergång från linjär ekonomi handlar om att öka konsumenternas medvetenhet och deras vilja att konsumera i ett lägre tempo, där produkterna ges ett längre liv genom återvinning, återbruk mm. Det behöver utvecklas nya affärsmodeller, där en varas förmåga att hanteras cirkulärt uppmärksammas redan i designstadiet. För näringslivet handlar det om att det måste finnas affärsnytta i och efterfrågan på produkter som inte är tillverkade av jungfruligt material, och affärsmöjligheter för biprodukter och rester från tillverkningen. Det kan också handla om helt nya affärsmöjligheter där funktioner och tjänster säljs eller hyrs ut, i stället för ägande. En annan möjlighet är industriell symbios, där företag samlas på plats runt en produktionskedja, där den enes biprodukt är den andres råvara. Utvecklingen av digitalisering och AI är också faktorer som kan bidra till en snabbare omställning.

Figur 1. EU:s avfallshierarki visar i vilken prioritetsordning avfall ska hanteras (Källa: Avfall Sverige).

Fossilfritt Sverige 2030 och olika branschers färdplaner för att bli klimatneutrala

Initiativet Fossilfritt Sverige har till uppgift att påskynda den svenska klimatomställningen och har därför bjudit in branscherna att skriva sina egna färdplaner för fossilfri konkurrenskraft och responsen har varit stor. Offentliga inköp pekas ut som en motor i omställningen och en stor del av lösningarna handlar om att gå från linjära till cirkulära flöden.

Hittills har 13 färdplaner levererats till regeringen:

- Bergmaterialbranschen
- Betongbranschen
- Bygg- och anläggningssektorn
- Cementbranschen
- Dagligvaruhandeln
- Flygbranschen
- Gruv- och mineralbranschen
- IT-konsultbranschen
- Sjöfartsbranschen
- Skogsnäringen
- Stålindustrin
- Uppvärmningsbranschen
- Åkerinäringen

Regionalt arbete för att nå ett resurseffektivare samhälle

I november 2019 antogs den regionala avfallsplanen i nordvästra Skåne. Ett av syftena i planen är att styra kommunernas avfallshantering i riktning mot ett hållbart samhälle och en cirkulär ekonomi. Den regionala hanteringen kommer bidra med många positiva effekter för de medverkande kommunerna, och därmed även Helsingborg.

Avfallsplanen har fyra målområden som anger hur regionen ska se på avfall och ange riktningen för hur vi kan bidra till ett resurseffektivt samhälle till 2024:

1. Förebygga resursslöseri
2. Avfall som en resurs
3. Förebygga och begränsa nedskräpning
4. Människa och klimat i fokus

Sex avfallsslag har identifierats som prioriterade i regionen: matavfall, plastavfall, grovavfall, textilavfall, externslam samt schaktmassor.

Handel och konsumtion

Enligt Naturvårdsverket är Sveriges ekologiska fotavtryck (de resurser vår konsumtion och livsstil tar i anspråk både i Sverige och i andra länder), cirka fyra gånger större än vad som anses vara långsiktigt hållbar.

Mellan 2010-2017 ökade konsumtionen i Sverige med 16 procent (*Svensk konsumtionsrapport, Göteborgs universitet 2018*). Reparationer av hemelektronik, datorer, möbler, skor och hushållsapparater minskade under perioden 2008-2017. Svenska folket köper mindre ofta på second-hand och de köper allt oftare varor och tjänster via internet. Men Naturvårdsverket menar att konsumtionsbeteendet nu genomgår en större förändring och talar om ett "systemsifte" där konsumenter i högre grad är redo att förändra sina konsumtionsmönster.

Svensk Handel publicerade 2017 rapporten "Tillsammans mot 2030 – Handelns hållbarhetsarbete intensifieras". Rapporten visar hur svenska handlare arbetar allt mer hållbart – miljömässigt, socialt och ekonomiskt – pådrivna av medvetna konsumenter. Ett annat tecken i tiden är att Handelns utredningsinstitut 2018 utsåg det återvunna plagget som årets julklapp. Flera större klädföretag, till exempel H&M och Kappahl, erbjuder numera inlämning av textilier i sina butiker. Även Ikea ställer om till cirkulära flöden, och ser omställningen som en överlevnadsfråga. Eftersom Ikea påverkar väldigt många underleverantörer i Sverige och Europa har företagets långsiktiga inriktning stor betydelse för hur den cirkulära ekonomin utvecklas. Ett mer lokalt tecken i tiden är till exempel Myrornas second hand butik på Kullagatan i Helsingborg och på köpcentrat Emporia i Hyllie.

En omställning till en cirkulär ekonomi kräver omfattande förändringar i nuvarande regelverk liksom förändringar av hela värdekedjor, inkluderande produktutformning, affärsmodeller och konsumtionsval, men även i hanteringen av inbyggda resurser och kemikalier i samhället. Detta för att upprätthålla värdet på materialet under hela livs cyklern. Resurser som går förlorade till följd av att det inte är företagsekonomiskt lönsamt att återanvända/återvinna dem och på grund av att innehåll av farliga ämnen behöver identifieras. Kunskapen om lokaliseringen och volymen på materialförråd, värden inbyggda i samhället är viktig, för dimensionering av återvinningstekniker, som grund för utveckling av nya specialiserade aktörer, nya affärsmodeller och effektiva styrmedel.

Nulägesbeskrivning av delnings- och cirkulär ekonomi i Helsingborgs stad

Helsingborg stad har under många decennier legat i framkant när det gäller miljöarbete och livskvalitet. Därför kan Helsingborgaren redan idag utnyttja en hel del delningstjänster både hos staden, NSR och privata företag som använder cirkulära affärsmodeller. Nya digitala tjänster gör delningsekonomi via mobilen möjlig för allt fler. I bilagan till handlingsplanen finns en längre beskrivning av pågående arbete.

5. Åtgärder

Reformgruppen för klimat delade in möjliga åtgärder i tre områden. Nedan ges förslag på åtgärder inom dessa områden.

A. Åtgärder för att underlätta för invånare att konsumera hållbart och förebygga avfall

- Vi ska utarbeta ett koncept för att minska avfallet och avfallstransporterna i bostadsområden som har trerörssystemet. Konceptet kallas "Resursens hus" och är en del av ett EU-projekt finansierat med medel från program för Nordsjöområdet. Åtgärden pågår 2020-2022. Projektet innehåller också en lärprocess för att kunna skala upp konceptet i kommande större bostadsområden.
  - Samarbete mellan: NSR, NSVA och stadsledningsförvaltningen
- Vi verkar för att flera cirkulära center kan växa fram både centralt i staden eller vid andra strategiska platser. Förebilder: Retuna i Eskilstuna, E-commerce Park med flera.
  - Samarbete mellan: entreprenörer med cirkulära affärsmodeller och stadsledningsförvaltningen.
- Vi utvecklar det stadsinterna återbruket för möbler och prylar och undersöker möjligheter att öppna upp det interna återbruket för allmänheten.
  - Samarbete mellan: Miljöförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och stadsledningsförvaltningen.
- Vi startar forsknings- och utvecklingsprojekt i staden för att bidra till en ökad resurshushållning och cirkulära flöden, för att effektivt minska delar av de stora restflödena till olika sorters jord, näringsämnen, byggmaterial och råvaror.
  - Samarbete mellan: Vera park, NSR, NSVA, forskningsaktörer och näringsliv.
- Vi verkar, inom ramen för Recolabs verksamhet för kommuninvånare, för att öka intresset för och kunskaperna om cirkulära lösningar hos kommuninvånare.
  - Samarbete mellan: Öresundskraft, NSVA och NSR.
- Vi verkar, inom ramen för Habiteums verksamhet för kommuninvånare och verksamheter, som stöd för att komma vidare med cirkulära lösningar.
  - Samarbete mellan: stadsbyggnadsförvaltningen, miljöförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen, Öresundskraft, NSVA, NSR, Helsingborgshem och andra aktörer, t ex enskilda invånare, frivilligsektorn och näringslivet.

B. Åtgärder för att verka som upphandlare och arbetsgivare

Kommunens avfallshantering utgör 1 % av inköpsbudgeten. För att minska på avfallskostnaden bör vi skapa fler cirkulära lösningar. En väg att gå är att skilja ut de största avfallsströmmarna och hitta cirkulära lösningar för dem tillsammans med aktörer i och kring Vera Park. Stora avfallsflöden i den kommunala verksamheten är massor, byggavfall, matsvinn, sanitetsavfall, möbler, elektronik, parkavfall, tidningar, böcker.

Kommunen har stora möjligheter att påverka marknaden genom att gå före och efterfråga cirkulära lösningar. Här följer de viktigaste inköpsområdena att börja med avseende mängder och miljöpåverkan.

Entreprenad/drift och underhåll (cirka 27% av inköpsbudgeten)

Cirkulära lösningar, exempel:

- Undvika planering som medför stora förflyttningar av massor, t ex vallar, stora vägar, källargarage.
- Verka för att privata garage och p-platser kan deltidshyras av allmänheten i täta områden.
- Låta kommunkoncernens byggnader utnyttjas hela dygnet, så att t ex delar av skolor kan bli mötesplatser på helger eller kvällar.
- Att vid projektering fundera på om ytterligare funktioner kan adderas i samma projekt. Kan en idrottshall få en klättervägg och solceller t ex.
- Ställa krav på att projektering utgår från de massor och material som kommunen och Vera Park redan äger. Hanteringen görs i enlighet med råd och anvisningar ifrån miljöförvaltningen.
- Vid rivning försöka ta till vara mer material och massor till andra entreprenader.
- Samordna transporter och grävningar.
- Köpa funktioner, t ex ljus istället för armaturer, så att producenten äger och ansvarar för materialet.

El, värme, vatten (cirka 16 % av inköpsbudgeten)

Cirkulära lösningar, exempel:

- Se över elförbrukning till pumpar och ventilation och andra anläggningar.
- Undersöka husen och anläggningar med värmekamera.
- Installera värmeväxlare så att varmvatten kan användas mer än en gång.
- Installera smarta nät så att temperaturskillnader i staden och markens och husens lagringskapacitet kan utnyttjas bättre.
- Installera intelligenta vattenmätare.
- Installera vattensnåla toaletter och munstycken.
- Installera solceller.
- Isolera fönster som släpper igenom för mycket värme.
- Installera LED-belysning och närvarodetektorer.

Livsmedel (cirka 3 % av inköpsbudgeten)

Cirkulära lösningar, exempel:

- Minska matsvinnet i alla kommunens kök.
- Öka andelen lokalproducerad mat.
- Minska andelen kött.
- Verka för mindre storlekar på till exempel kaffekoppar och fikabröd.

IS/IT och teknik Hårdvara (cirka 2 % av inköpsbudgeten)

Cirkulära lösningar, exempel

- Hyra fler hårdvaror istället för att äga dem.
- Efterfråga produkter som är rekonditionerade.
- Efterfråga produkter som är designade för återvinning.
- Göra det lättare att återlämna hårdvaror.
- Använda sensorer för att lokalisera ej återlämnade lånedatorer.

Inventarier- möbler (cirka 1 % av inköpsbudgeten)

Cirkulära lösningar, exempel:

- Ställa krav på att inredningsarkitekterna utgår från de möbler som och material som kommunen och redan äger.
- Efterfråga omgjorda och renoverade inventarier i första hand.
- Hyra funktioner istället för att äga t ex ljus, mattor, gardiner, kaffemaskiner med mera

Faktaruta

Helsingborgs stad är kommunens största arbetsgivare med över 9 000 anställda.
Helsingborgs stad handlar för cirka 3,4 miljarder per år.

Stadens största inköpsområden är:

27 % Entreprenad/drift och underhåll
16 % EI, värme och vatten
3 % Livsmedel

Andra stora inköpsområden är IT och teknik – hårdvara, inventarier och möbler, hjälpmedel i vården, förbrukningsmaterial, media och läromedel, fordon och maskiner samt kommunikationstjänster

Så ska vi arbeta som upphandlare och arbetsgivare för att åstadkomma de cirkulära lösningarna inom Helsingborgskoncernen

- Vi deltar i EU-projektet Cirkulära Skåne för att öka de cirkulära lösningarna inom stadens inköp och fokusera på de inköpsområden som ger störst påverkan.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen och övriga berörda förvaltningar och bolag.
- Vi ska genom riktade kampanjer öka intresset för och kunskapen om cirkulära lösningar hos anställda med inköpsansvar.
  - Samarbete mellan: stadsbyggnadsförvaltningen och stadsledningsförvaltningen
- Vi ska starta pilotprojekt i Östra Ramlösa för att skapa mer cirkulära lösningar inom sektorn bygg och anläggning – och efteråt arbeta med att lära ut till koncernen för att ge kunskap till kommande byggprojekt.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, fastighetsförvaltningen och berörda byggföretag.

- Vi ska öka samarbetet genom arbetet med kommunens egen avfallsplan, nätverken för att förverkliga klimat och energiplanen och livskvalitetsprogrammet samt miljögruppen för de byggande förvaltningarna och bolagen för att lära mer om cirkulära lösningar.
  - Samarbete: inom existerande nätverk och forum inom koncernen.
- Vi ska hålla frukostmöten för näringsidkare med tema inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen och företag med cirkulära affärsmodeller.
- Vi ska fortsätta arbeta med att miljöanpassa och samordna leveranser i en tät stad, - nyttja befintliga eller utveckla egna digitala tjänster.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen, Helsingborgs hamn och berörda förvaltningar och bolag.
- Vi genomför ett utvecklingsprojekt för att skapa mobilitetstjänster i bostadsområden- och efteråt en lärande organisation som ger input till kommande byggprojekt.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen, stadsbyggnadsförvaltningen och Helsingborgshem.
- Vi ska ge föreningar och invånare ännu fler möjligheter att hyra lokaler när inte skol- och fritidsförvaltningen eller kulturförvaltningen använder dem.
  - Samarbete mellan: kulturförvaltningen, skol- och fritidsförvaltningen och fastighetsförvaltningen.

C. Åtgärder som utvecklar infrastruktur och system för att hantera avfall och förebygga nedskräpning

- Vi ska utveckla och testa koncept för hållbara event med cirkulära lösningar med sikte på H22.
  - Samarbete mellan: NSR, HASAB, stadsbyggnadsförvaltningen, stadsledningsförvaltningen med flera.
- Vi ska samverka med olika aktörer för att utveckla återbrukstjänster för helsingborgarna vid tidpunkter som genererar mycket grovavfall t ex vid flyttningar, dödsbostädningar, vårstädningar och vid jul.
  - Samarbete mellan: NSR och berörda förvaltningar och bolag.
- Vi ska testa att kombinera att plocka skräp med trygghetsvandringar på olika ställen i Helsingborg.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen, miljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen.
- Vi ska undersöka förutsättningar för att göra delar av verksamheternas miljödata sökbara så att de kan användas för att minska avfall, öka graden av resursutbyte mellan företag och den industriella symbiosen i staden.
  - Samarbete mellan: stadsledningsförvaltningen och miljöförvaltningen.

Källförteckning

Vision Helsingborg 2035
Livskvalitetsprogrammet 2016-2024
Klimat- och energiplanen 2018-2024
Näringslivsprogrammet 2016-2019
Renhållningsordningen Helsingborg stad 2020
Avfallsplanen 2020
Uppföljning kommunala avfallsplaner NSR 2017
Regional avfallsplan NSR 2020-2024
Rapporten Skitlite 2012-2014
Klimatsäkrat Skåne 2015
Digitalisering och hållbar konsumtion, Mattias Höjer, 2015
Miljöpolitik för moderater, Mattias Svensson, 2015
Konsumtionens klimatpåverkan, 2008
LundaEko II, 2018
Livscykelanalys - ringar på vattnet, Raul Carlson, 2011
Vårt klimat, Klas Eklund, 2009